

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการบริหารงาน ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และขวัญกำลังใจ ของบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การแปลผลข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ สภานข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และเนื้อหาสาระของการวิจัยให้ครอบคลุมเนื้อหา ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ตั้งกรอบแนวความคิดในการวิจัยเป็นการประมวลความรู้ จากเรื่องที่ศึกษาวิจัยทั้งหมด มากำหนดเป็นวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็น 2 กลุ่มคือ
 - (1) ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้แก่ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
 - (2) บุคลากรในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้แก่ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาพิเศษ หัวหน้างานบริหารทั่วไป หัวหน้างานเจ้าหน้าที่

หัวหน้างานการเงินและพัสดุและเจ้าหน้าที่ทั้งที่เป็นข้าราชการพลเรือน และข้าราชการครู

4) สร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่กำหนดขึ้นเป็นหลักและถือเป็นกรอบของเครื่องมือว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นนั้นสามารถตอบคำถามในการวิจัยได้หรือไม่

5) ผู้วิจัยนำเครื่องมือ ไปทดลองใช้ เพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยกำหนดพื้นที่ในการทดลองคือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หลังจากนั้นจึงปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ต่อไป

6) รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเครื่องมือฉบับที่สมบูรณ์ที่แก้ไขแล้ว เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ในการศึกษา ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการได้ข้อมูลกลับ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90.00

7) วิเคราะห์ข้อมูล หลังจากได้ข้อมูลจากเครื่องมือ ที่ส่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้ว โดยหาค่าสถิติตามประเภทของแบบสอบถามนั้นๆ และแปลผลการวิจัย

8) สรุปผลการวิจัยและเสนอผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากร ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 396 คน ประกอบด้วย

(1) ผู้บริหารในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้แก่ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 25 คน

(2) บุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้แก่ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาพิเศษ หัวหน้างานบริหารทั่วไป หัวหน้างานการเงินและพัสดุ และเจ้าหน้าที่ทั้งที่เป็นข้าราชการพลเรือนและข้าราชการครู จำนวน 371 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

ใช้ประชากร จำนวน 396 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามอำเภอและกิ่งอำเภอ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน				รวม
	ผู้บริหาร	กลุ่ม	บุคลากร	กลุ่ม	
	ตัวอย่าง			ตัวอย่าง	
1) เมืองนครราชสีมา	1	1	23	23	24
2) ขามทะเลสอ	1	1	14	14	15
3) ขามสะแกแสง	1	1	14	14	15
4) ดง	1	1	15	15	16
5) ครบุรี	1	1	13	13	14
6) จักราช	1	1	17	17	18
7) ชุมพวง	1	1	16	16	17
8) โขศัณฑ์	1	1	16	16	17
9) ด่านขุนทด	1	1	15	15	16
10) โนนไทย	1	1	14	14	15
11) โนนสูง	1	1	15	15	16
12) บัวใหญ่	1	1	18	18	19
13) ประทาย	1	1	16	16	17
14) ปักธงชัย	1	1	17	17	18
15) ปากช่อง	1	1	17	17	18
16) พิมาย	1	1	17	17	18
17) สีคิ้ว	1	1	18	18	19
18) สูงเนิน	1	1	15	15	16
19) ห้วยแถลง	1	1	13	13	14
20) เสิงสาง	1	1	14	14	15
21) บ้านเหลื่อม	1	1	12	12	13
22) หนองบุญมาก	1	1	12	12	13

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามอำเภอและกิ่งอำเภอ (ต่อ)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน				รวม
	ผู้บริหาร	กลุ่ม	บุคลากร	กลุ่ม	
	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	
23) แก่งสนามนาง	1	1	9	9	10
24) โนนแดง	1	1	9	9	10
25) วังน้ำเขียว	1	1	12	12	13
รวม	25	25	371	371	396

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเองและปรับปรุงจากแบบสอบถามงานวิจัยของ ขจร วงศ์ศรีเผือก (2533) ประสพ รัตนคุณ (2533) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการบริหารงาน ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และขวัญกำลังใจของบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาหลักการทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

(2) กำหนดกรอบแนวความคิด ในการสร้างเครื่องมือวิจัย หลังจากที่ได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของแบบสอบถาม ดังนี้

ก. แบบสอบถามพฤติกรรมการบริหารงาน ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอใน 3 ด้าน คือ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน พฤติกรรมการปฏิบัติตนและพฤติกรรมความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

ข. แบบสอบถามขวัญกำลังใจของบุคลากร ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอใน 6 ด้าน คือ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ความรู้สึกรับผิดชอบ ในหน้าที่ ความรู้สึกประสบผลสำเร็จ ความรู้สึกมั่นคงในการทำงาน ความรู้สึกพอใจในการทำงานและความสัมพันธ์ในหน่วยงาน

- (3) กำหนดวัตถุประสงค์ของเครื่องมือวิจัยโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
- (4) สร้างเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (5) เสนอร่างเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อหาความตรง (Validity) ในด้าน

ก. ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) โดยเน้นโครงสร้างทางวิชาการที่ต้องการวัด

ข. ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยเน้นเนื้อหาที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์

ค. ความชัดเจน ความถูกต้องของภาษาที่ใช้

- (6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยให้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง 30 คน ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ หาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงโดยใช้สูตร Cronbach's Alpha Coefficient (α)

(7) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

(8) สร้างเครื่องมือฉบับที่สมบูรณ์

2) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สำหรับสำรวจข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบมีข้อกระทง 5 รายการเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิและตำแหน่งหน้าที่ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ประเมินพฤติกรรมการบริหารงาน ของหัวหน้าการประถมศึกษา ใน 3 ด้าน คือพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงาน พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตน และพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ

ตอนที่ 3 ประเมินขวัญกำลังใจของบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งแสดงออกในรูปของความรู้สึก ที่มีต่อการดำเนินงาน ของสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ องค์ประกอบเหล่านั้น ได้แก่ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ความรู้สึก รับผิดชอบในหน้าที่ ความรู้สึกประสบผลสำเร็จ ความรู้สึกมั่นคงในการทำงานความรู้สึกพอใจในการทำงาน และความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3) การตรวจสอบเครื่องมือ

(1) ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน และอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความตรง ตามโครงสร้าง เนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และพฤติกรรมที่ต้องการวัด สามารถวัดได้ ครอบคลุมครบถ้วนตามเนื้อหา ที่ต้องการให้วัด และวัดได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตลอดจนความชัดเจนของภาษา

(2) นำเครื่องมือไปทดลอง (Try - out) ใช้กับกลุ่มคล้ายกลุ่มตัวอย่างที่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่า สัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร Cronbach's Alpha Coefficient (α) ได้ค่า α เท่ากับ 0.95

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยประสานงานขอหนังสืออนุญาต เพื่อเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อพิจารณาขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถาม ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3) ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามบางส่วนด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2538 - 10 มีนาคม 2538 และขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจัดส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยในส่วนที่เหลือ

4) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 396 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาเป็นแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ 382 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.46

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ตามรายละเอียด ดังนี้

- 1) ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) การศึกษาความสัมพันธ์ วิเคราะห์โดยการ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient)

3.6 การแปลผลข้อมูล

คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล มีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

- 1) ข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้จาก แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เมื่อได้ผ่านการวิเคราะห์แล้ว ได้นำมาแปลผลโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตตามเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) ดังนี้

- (1) แบบประเมินพฤติกรรมบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

3.51 - 4.00 หมายถึง มีพฤติกรรมเหมาะสมดีมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมเหมาะสมดี

1.51 - 2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมเหมาะสม

1.00 - 1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมควรปรับปรุง

- (2) แบบประเมินขวัญกำลังใจ ของบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพอใจมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพอใจมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพอใจปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพอใจน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพอใจน้อยที่สุด

2) การแปลความหมายค่าความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานของ
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และขวัญกำลังใจของบุคลากรใช้เกณฑ์คะแนน ดังนี้

- .90 ขึ้นไป หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
- .70 - .89 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันสูง
- .30 - .69 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
- ต่ำกว่า .30 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ